Nro 52.

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 29 CZERWCA R. 1798. W PIĄTEK.

Z Berlina 23 Czerwca.

Poseł nadzwyczayny Rzplitey Francuzkiey przy dworze tuteyszym *Sieyes* przybył tu d. 20 t. m. z *Paryża*.

G. F. M. Rossyiski Xiąże *Repnin* z *Potsdamu* powrocił.

Z Hagi 16 Czerwca.

Nową znowu w Rzeplitey naszey mieliśmy rewolucyą. Od nieiakiego już czasu, wielu zacnych obywateli uskarżało się na czynności osob będących u steru rządu. Nieukontentowanie pomnożone zostało do bardzo wysokiego stopnia, gdy d. 4 Maia, większość członkow zgromadzenia konstytucyinego, uformowawszy się w powszechny wydział, ogłosiła się *Zgromadzeniem Prawodawczym Ludu Batawow*, zostawuiąc tylko ludowi wybor brakuiących ieszcze osob. Było to oczywistym krokiem przeciw konstytucyi i zgwałceniem praw ludu. Liczba malkontentow powiększyła się ieszcze, gdy mąż tak wiele znaczący iak Gen: *Daendels*, do nich się przyłączył. Wiadome iego zdarzenie, podroż do *Paryża* i powrot z tamtąd, połączyło ściśley ieszcze nieukontentowanych obywateli. Donieśliśmy dawniey, że gdy Generał ten przybył z *Paryża*, wodz woyska Francuzkiego *Joubert*, dodał mu 2 warty honorowe, odmowione przez Władze wyk: D. 11 t. m. Korpus woyska Batawow maiąc na czele Gen. *Goldermann*, odwiedził go. Wieczorem był wielki bal, na ktorym nietylko znaczna liczba officerow Batawskich, ale nawet i Francuzkich znaydowała się, między niemi był Gen: *Joubert*, Gen: *Reubell* i Ministrowie Hollenderscy. Przed domem była illuminacya, wśrzod ktorey czytano słowa: „za konstytucyą.„ W zgromadzeniu tym ułożono pismo wyszczegulniaiące, iak obydwie Izby przeciw prawu installowały się i żądaiąc, ażeby lud do nowego wyboru przystąpił. Adres takowy przesłano do *Amszterdamu* i innych miast znacznych i podano go obywatelom do podpisywania. Większość Dyrektoryatu widząc, iż iey rząd chwieie się, postanowiła go mocą utrzymywać, i kazała następuiącey nocy przyaresztować 2. kommissarzy, ktorzy się na zgromadzeniu znaydowali, i 2ch kuryerow wysłała do *Paryża*. Trzeba się było obawiać więcey gwałtownych śrzodkow i wypadało przeszkodzić temu. 5ciu Ministrow, to iest: Ob. *Spoors*, M. marynarki, Ob. *Pymann* woienny, Ob. *Gogel* skarbu, Ob. *Tadama* sprawiedliwości i Ob. *la Pierre* M. wewnętrzney policyi, wydali proklamacyą do ludu Batawow i zalecili Gen: *Daendels* użycie potrzebnych śrzodkow.— W zgromadzeniu ciała prawodawczego d. 12 znaczne spostrzeżono poruszenia, obydwie Izby odprawiały sessyą *semotis arbitris*, pierwsza wysłała deputacyą do drugiey Izby i do Dyrektoryatu, poczym ciało prawodawcze ogłosiło sessye swoie nieustaiącemi i gwardyi swoiey pod bronią stanąć kazało. — Lud chociaż w znaczney liczbie zgromadzony, oczekiwał iednak spokoynie na wypadek takowych zdarzeń. —O godzinie 3ciey po południu G. Daen-

D

dels z 3 kompaniami piechoty i kilku Miniſtrami udał się do pomieszkania Dyrektorow, dla ich przyaresztowania. *Wrede* i *Wybo Fynie* iuż byli umknęli, słychać, że się udali do *Paryża*. *Fokker* i *Wildrik* nie należący do czynności swoich kollegow, są wolnemi, a *van Langen* przyaresztowany i tegoż wieczora do *Woerden* zaprowadzony zoſtał. — Poseł Francuzki Ob. *Delacroix*, ktorego dobra harmonia z oſkarżonemi Dyrektorami zdaie się, iż rządowi Francuzkiemu nie podobała się, był właśnie w pomieszkaniu Dyrektoryatu, i lubo z takowey czynności nieukontentowanie swoie wyraził; G. *Daendels* przydał mu żołnierza, ażeby zasłaniaiąc go od iakowych niemiłych wypadkow zdarzyć się mogących, do pomieszkania od prowadził. Gdy się to działo, garnizon cały ſtanął pod bronią, G. *Daendels* z mocnym oddziałem iazdy i piechoty obsadził wszyſtkie wniyścia prowadzące do pałacu ciała prawodawczego, i wysłał do Izb obydwoch kommendanta *Dury*, ażeby się rozeszły. 5 kompanii gwardyi ich, przyłączyło się do woyſka G. *Daendels* i 12 członkow rad obydwoch było przyaresztowanych, inni zaś są zupełnie wolni. Wieczorem czytana była w naywiększey spokoyności proklamacya 5ciu Miniſtrow zawieraiąca 1mo Mocny opis prawideł i poſtępowania od d. 22 Stycznia. 2do Wyszczególnienie gwałtownych czynności Dyrektoryatu i ciała prawodawczego. W nim się znayduie, że wspierani przez fanatyzm i duch fakcyi, wprowadzili tyranią i despotyzmu absolutnego obawiać się trzeba było. 3tio Wezwanie obywatelow, ażeby położyli koniec takowemu uciemiężeniu. 4to. Niektore artykuły względem ułożenia tymczasowego rządu z poczciwych osob ſkładaiącego się, ku wprowadzeniu konſtytucyi, dopoki narod nie wybierze reprezentantow i nowego Dyrektoryatu. — Nazaiutrz to ieſt d. 13 władza tymczasowa wykonawcza (ſkładaiąca się z 5ciu Miniſtrow wyżey wzmiankowanych) wezwała wielu obywateli do uformowania tymczasowie ciała prawodawczego, między niemi znayduie się 13tu, ktorzy iuż byli w dawnym zgromadzeniu konſtytucyinym. O 7mey wieczorem przytomni z tych obywateli zgromadzili się. Ob. *Spoors* miał mowe i inſtallował ich. Ob. *Verbeck* iednomyślnie prawie Prezydentem był obrany. Poſtanowiono napisać urządzenie dla zgromadzenia, wybrać kommissyą dozorczą sali, i ſkassować wszyſtkie dekreta, przez ktore tylu obywateli w samowolnym sposobie od swych urzędow przez rząd dawny było oddalonych.

Na sessyi wieczorney d. 14 czytano pismo tymczasowego rządu w ktorym donosi, iż Ob. *Schimmelpenninck*, mianowany ieſt nadzwyczaynym i pełnomocnym Miniſtrem Rzpltey Batawow do *Paryża*, a Ob. *Buys* odwołany. — Na przełożenie Prezydenta wyznaczono deputacyą, dla przeyrzenia dekretow wydanych od d. 4. Maia.

Ob. *Van der Goes* mianowany ieſt od tymczasowey władzy wyk: Sekretarzem departamentu Interessow zagranicznych, na mieysce Ob. *Chandon*.

W rządzie adminiſtracyinym dawney prowincyi Hollandyi 10 osob pozoſtało, 9. oddalono, wybrawszy zaraz inne na ich mieysce.

Na wczorayszey sessyi zgromadzenia tymczasowego prawodawczego, wszyſtkie przytomne członki oświadczyły, iż do czasu inſtallowania konſtytucyinego ciała prawodawczego, sprawować się będą na swych urzędach, iako osoby honoru i ſtosownie do przyiętych zasad konſtytucyi.

Zgromadzenia pierwiaſtkowe wkrotce zwołane będą, ażeby sobie narod, legalny rząd wybrał.

Wielu mniema, że członki dawnego rządu od d. 22 Stycznia w areszcie będące, wkrotce na wolność wypuszczone zoſtaną.

Woyſko Francuzkie w czasie rewolucyi do niczego nie należało, wyiąwszy, iż częſto przez nie patrole po ulicach były odbywane, dla utrzymania spokoyności.

Aresztowanie Dyrektora *van Langen*, nie mogło naſtąpić bez oporu. — Syn Dyrektora *Fynje* chciał z piſtoletu wyſtrzelić, lecz go wſtrzymano. — Oyciec iego i Dyrektor *Wrede* ſkoczyli oknem do ogrodu, a potym przez mur umkneli.

Teraźnieysze pośrzednicze czyli tymczasowe ciało prawodawcze, ſkłada się z 45 osob, i tylko trwać ma miesiąc czasu.

Miniſter Francuzki *Delacroix*, nie miał iuż w czasie rewolucyi żadnego znaczenia, gdyż tu tylko mieszka iako prywatna osoba, a Sekretarz legacyi Obyw: *Champigny*, interessami Francuzkiey Rzeplitey zatrudnia się.

Vice-Admirał *de Winter* uznany zoſtał onegday za niewinnego od kommissyi woienney, względem bitwy d. 11 Października roku zeszłego.

Z *Bruxelli* donoszą, iż się zdaie, że wyprawa przeciw Anglii tymczasowie ieſt odłożona do dalszego czasu. — Około naprawy zepsutych szluzow pilnie pracuią, to iednak ledwo za rok ukończonym będzie.

Z Paryża 11. Czerwca.

Ob. *Sieyes* wyiechał onegday do *Berlina.* Spodziewamy się (pisze *Poultier*) iż powszechny pokoy będzie wypadkiem tak ważnego poselſtwa. — Ob. *Guyvernon* bywszy Biſkup, dawniey członek Konwencyi narodowey, mianowany ieſt Konsulem do *Tripolis* w Syryi.

Zabrane we Włoszech monumenta, będą d. 14 Lipca z tryumfem do *Paryża* wprowadzone. — Dyrektoryat uda się w tym zamiarze na pole marsowe, dla przyięcia imieniem ludu Francuzkiego, tych nieśmiertelnych pamiątek zwycięztw naszego woyſka.

Wielu utrzymuie, że *Buonaparte* do Archipelagu i Egiptu popłynie. Lord *S. Vincent* zapewne go iuż z flottą swoią nie doścignie. — Francuzka flotta w Korsyce zabrała 4000 maytkow. — Ma nayprzod opanować wyspe *Malte*, ażeby z niey Anglicy drugiego *Gibraltaru* nie zrobili.

W liſtach z *Cadix* czytamy, że Admirał Lord *S. Vincent* sam z 16 liniowemi okrętami na morze śrzodziemne popłynął, zoſtawiwszy 18 okrętow woiennych na ſtrzeżenie flotty Hiszpańſkiey. —

Druga flotta Tulońſka wkrotce ma wyiść pod żagle, dla złączenia się z pierwszą.

Niektore dzienniki piszą, że 3. liniowe Neapolitańſkie okręty, 6. fregat i rożne szalupy kanonierſkie do naszey flotty na morzu śrzodziemnym przyłączyły się, co iednak potwierdzenia potrzebuie.

Dyrektoryat otrzymał nadzwyczaynego kuryera z *Tulonu.* Od tego czasu zaczęto głosić rozmaite wieści o krwawey bitwie morſkiey, w ktorey *Buonaparte* i Angielſki Admirał zgineli, 11 liniowych okrętow częścią Francuzkich, częścią Angielſkich, było spalonych, zatopionych i zabranych, co iednak bynaymniey z prawdą się nie zgadza.

Dziennik *Ami des Lois* zawiera kilka pism na obrone ſtarozakonnych. — Są wezwani teraz do obięcia swego dawnego siedliſka, i przywrocenia *Jerozolimy* za pomocą Francuzow. Zydzi mowią w tym dzienniku do swych braci. „Jeſt nas więcey 6. milionow, pożytkuiemy z szczę-

śliwego momentu. Zydzi rożnych kraiow w 4. częściach świata powinni wybrać 15 deputowanych w stolicach tychże kraiow, dla uformowania w *Paryżu* rady reprezentuiącey i odprawiania tam swoich sessyi. Decyzya ich choćby tylko 9. w *Paryżu* było, powinna bydź prawem dla wszystkich osob ich wyznania. Przy Dyrektoryacie Francuzkim potrzeba, ażeby agenta mianowali. — Kraie maiące bydź przez żydow zaięte są niższy Egipt, Palestyna &c. Przez to będą panami morza czerwonego i handlu Indiow wschodnich, Arabii, południowey i wschodniey Afryki. Abissynia i Etiopia, te bogate kraie, ktore tyle złota, słoniowey kości i kleynotow dostawiały *Salomonowi*, tym chętniey się z żydami złączą, większa bowiem część ich mieszkańcow praw *Moyżesza* słucha. Sąsiedztwo z *Alepem* ułatwi handel z Persami, a przez morze śrzodziemne będą utrzymywać kommunikacyą z Francyą, Hiszpanią i resztą Europy. Z Portą Ottomańską wypada szczegulne układy porobić: „O nasi bracia (znayduie się na końcu pisma) iakież ofiary dla dostąpienia tego, mogą się nam drogiemi zdawać. Powroćmy do naszey dawney oyczyzny i pod własnemi prawami żyć będziemy. Izraelici, nędza wasza ukończy się, moment pomyślny nadszedł, nie opuszczaycie go bez pożytku „

Z Hiszpanii donoszą, że milicye Nawarryi i Aragonii w liczbie 30,000 odebrały rozkaz marszerowania ku *Barcellonie*. Niektorzy rozumieią, iż są przeznaczone do utrzymywania wspokoyności Katalończykow.

Po ukończonych konferencyach w *Selz*, słychać, że *François z Neufchateau* będzie w ministerium Paryzkim.

Głoszą, iż nowy traktat między Rzplitą Cisalpińską i W. X. Toskanii ma być zawarty. Ostatni odstąpi część swego kraiu Cisalpinom, a ma za to otrzymać *Lukke* i inne dystrykta. Dodaią, że Margrabia *Manfredini*, dla tego ieździł do *Wiednia*, ażeby otrzymał pozwolenie tamteyszego dworu, na takowy traktat, na co iuż Dyrektoryat Francuzki zgodził się.

Wszystkim Anglikom mieszkaiącym w *Ostendzie*, nakazano opuścić to miasto pod karą bydź uważanemi za szpiegow, wiele familii udało się wewnątrz dawnych Niderlandow, inne wkrotce za takowym poydą przykładem. — Wszyscy Kommissarze rządu przy administracyach maią rozkaz używania dzielnych środkow ku odkryciu i aresztowaniu osob, utrzymuiących korrespondencyą z nieprzyiaciołmi Rzplitey, lub płatnych od Ministerium Angielskiego, dla wzniecania zamięszań. — W departamentach *Lys*, *Schelde* i *Dyle*, aresztowano iuż wiele osob.

Redaktor zawiera pismo dowodzące, że w Szwaycaryi w Dyrektoryacie nawet tamecznym i w ciele prawodawczym, był spisek zmierzaiący do zamienienia Szwaycaryi w Prowincyą Austryacką. Dalecy iesteśmy od mniemania (iest ieszcze w tym piśmie) ażeby Austrya wpływała do tego, gdyż interessem iey iest ugruntować raczey pokoy z Francyą, niżeli niepewną nową woyne rozpoczynać. Domyślać się wypada w takowych okolicznościach, że wkrotce w Szwaycaryi dzień 18 *Fructidor* nastąpi.

Fregata nasza *la Justice* zabrała 2. Angielskie kapry od 14 i 20 armat. — W *Bordeaux* i tamteyszych okolicach, wiele zawerbowano maytkow, do *Brest* maią bydź posłani. — Ob. *Bach* aresztowany za wydane niedawno pismo, iest iuż wolny. — Gdy *Cagliostro* dnia 27 Grudnia 1789 r. w *Rzymie* był przyaresztowany, znaleziono między iego papie-

rami pismo, w ktorym było wyrażono, iż *Pius VI.* będzie ostatnim Papieżem i stan kościelny pod iego panowaniem ustanie.

Dyrektoryat wyśle w tym roku kommissarza do *Beaucaire*, dla polepszenia ieszcze pięknych tamteyszych iarmarkow. — Flotylla Kapitana *Muskeyn* wypłyneła niedawno z *la Hogue*, częścią do *Havre*, częścią do *Cherbourg*, 8. Angielskich woiennych okrętow napotkawszy ią, przymusiło cofnąć się do rzeki *Dives*. Nieprzyiaciel wyrzucił więcey 100. bomb i przeszło 2,000. kul, nie wiele iednak szkody zrobili. W *Dives* kilku tylko ludzi było ranionych i kilka rybackich chat zgorzało. — Anglicy bombarduiący port *Havre*, dzielnie przyięci zostali. — W okolicach *Ostendy* nieprzyiacielskie okręty krążą ciągle, lecz kilka zbroynych statkow iuż tam urządzono.

Rada starszych potwierdziła dekret Rady 500. oznaczaiący kary na ułatwiaiących czynności nieprzyiaciela. — Słychać, że ostatni Poseł Amerykański, P. *Gerry* wyiechał iuż z *Paryża*. — Na kilka dni przed wyiściem pod żagle G. *Buonaparte*, osoba iedna miała rzec do niego, iż ta wyprawa niezmiernie wiele kosztuie, „przyrzekam ci, odpowiedział wodz, że te pieniądze 500 procentu przyniosą.„

Między ostatniemi zdobyczami na morzu o ktorych minister marynarki doniosł, iest 1 Szwedzki i 1 Duński okręt, obydwa do *Korfu* są zaprowadzone. — W *Chei laton* na rozkaz Dyrektoryatu założony ma bydź szpital dla maiących pomięszane zmysły.

Onegday Ob: *Mentor* murzyn, wykonał w Radzie 500. przysięgę iako deputowany z wyspy *S. Domingo* i rzekł „iz kolor nie czyni żadney rożnicy między ludźmi i że rownie w gorących iak zimnych kraiach, sama tylko cnota, talenta i patryotyzm, pierwszeństwo mieć powinny.

G *Montbrun* oskarżony dawniey o zamiar poddania Anglikom *Port Republicain* (dawniey *Port au Prince*) za niewinnego iest uznany. — Niektore dzienniki odwołuią teraz dawnieyszą wiadomość, że na flocie G. *Buonaparte* 300 uczniow szkoły polytechniczney znayduie się — to prawda, że sławny Chimik *Bertholet* iest na okręcie tego wodza. — W *Thiviers* w Departamencie *Dordogne*, uboga iedna kobieta, 4 zdrowych dzieci porodziła, municypalność wychowanie 3. z nich, wzieła na siebie.

Ile razy ciało prawodawcze dekretowało, że armia Włoska dobrze się zasłużyła oyczyźnie, armia ta kazała wybijać medale, maiące z iedney strony date dekretu, a z drugiey wyrażaiące pochwaloną czynność, 4. takowe złote medale i 1. śrebrny wybity na pamiątke ogłoszenia Rzpltey Cisalpińskiey, *Buonaparte* przed wyiazdem z *Paryża*, złożył w archiwum ciała prawodawczego.

Hańbą iest obyczaiow, iż ubior kobiet tuteyszych coraz się bardziey do nagości zbliża, i obawiać się potrzeba, ażeby wkrotce mniey dbaiąc na uczciwość publiczną, w stanie się natury nie okazywały. Przed kilku dniami kobieta iedna przyszła na pola Elizeyskie w sukni z czarney tylko gazy, pod ktorą była połkoszulka z muślinu. Widok takowy, nayprzod sprawił podziwienie powszechne, lecz wkrotce potym publiczność przeięta sprawiedliwą odrazą, podniosła głos swoy na *Messaline* i przymusiła ią do opuszczenia publicznego spaceru wraz z młodym trzpiotem, ktory się z nią znaydował. — Ubior takowy nietylko iest przeciwny wstydowi, ale podaie na niebezpieczeństwo zdrowie, a nawet i życie. U-

czony doktor *Desessarts*, zaświadczył na ostatniey sessyi *towarzystwa lekarzow*, iż ubior teraz używany, szkodził zdrowiu wielu kobiet Paryzkich, a nawet śmierci niektorych był przyczyną. „Ten sposob życia (mowił) ten ubior prawie nagi, niszczy wdzięki naybardziey kwitnące. Panowanie piękności ginie, gdy nadto iest okazana i utraca wiele, osłabiaiąc chęci pochodzące zawsze z taiemnicy. Zdrowie nayczerstwieysze niknie, następuią straszne choroby, po momentalnym dogodzeniu źle zrozumianey miłości własney. Czyliż kobiety będą nieprzyiaciołkami siebie samych, w naśladowaniu tak szkodliwey mody?

Od granic Włoskich 10 Czerwca.

W porcie *Civita Vecchia* i okolicach iego, zgromadzone woysko Francuzkie w liczbie 12,000, d. 26 Maia wsiadło na 67 okrętow i nazaiutrz z rana pod zasłoną 1. fregaty od 40 armat na morze popłynęło. Część iazdy pozostawszy na lądzie udała się do *Rzymu*, gdzie przygotowania czynią do przyięcia świeżego woyska.

Z *Sassari* w Sardynii donoszą, że d. 12 Maia zawinęły tam rożne Francuzkie okręty dla zakupienia żywności, i iuż miały 460 wołow i 500 iagniąt, gdy dnia 17 przybył kommissarz Francuzki i przywiozł rozkaz, ażeby natychmiast wyszły pod żagle, co d. 18 Maia nastąpiło. — Tegoż dnia przypłynęła inna Francuzka flotylla składaiąca się z 36 transportowych okrętow, na ktorych 4000 woyska znaydowało się, do wyspy *S. Magdaleny* pod zasłoną 1. fregaty i 1. brygantyny. Rząd naywyższy nad woyskiem, miał G. *Casalta*. On tylko w towarzystwie 4. officerow wysiadł na ląd, dla odwiedzenia Gubernatora wyspy P. *Millelire*. Oświadczył, iż flotylla tylko kilka dni zostanie, czekaiąc na przybycie Tulońskiey flotty. D. 26 Maia przybył tam G. *Vaubois*. Angielski korsarski okręt od 16 armat, nie wiedząc o bytności Francuzow w porcie wyspy *S. Magdaleny* zawinął tam, ścigany będąc od innych Francuzkich okrętow i został zabrany.

Tegoż prawie czasu przypłynęły do wyspy *S. Piotra* przy *Cagliari* leżącey 3. Angielskie woienne okręty, skołatane nawałnością i znacznie uszkodzone, chcąc tam przedsięwziąść swoią naprawe. — Słychać, iż od brzegow Afryki przybyły.

Flotta *Tulońska* d. 26 Maia spostrzeżona była przy Korsyce na wysokości *Bastia*, zaymowała linią 18 mil morskich. — G. *Berthier* będący na okręcie admiralskim z G. *Buonaparte*, sam tylko przybył do *Bastia*, wydał rożne rozkazy i po 5. godzinney bytności, do flotty powrocił. D. 30 cała flotta znaydowała się przy wspomnianey wyżey wyspie *Magdalena*, gdzie się do niey przyłączył będący tam transport. D. 31 flotta była widziana przy *Cagliari*.

D. 1 Czerwca przybyła z *Nizza* do *Bastia* flottylla transportowych statkow z woyskiem i zaraz rozpoczeła dalszą żegluge, dla złączenia się z wielką flottą.

W *Bastyi* i całey Korsyce, wszyscy maytkowie są zaciągani w służbe i odsyłani do *Tulonu*, gdzie z naywiększym pośpiechem pracuią nad uzbroieniem dawniey Weneckich i innych woiennych Francuzkich okrętow.

Listy z *Florencyi* pod d. 4 donoszą, że Oyciec S. opuścił *Villa Sergardi*, gdzie mieszkał od czasu trzęsienia ziemi w *Sienie* i d. 2 Czerwca przeniosł się do klasztoru Kartuzow 2 mile od *Florencyi* leżącego, gdzie urządzono dla niego i całey suity przyzwoite pomieszkanie.

Kommissarze Francuzcy będący w

Rzymie wydali d. 1 Czerwca proklamacyą oświadczaiąc, że od Agentow tak cywilnych iako i woyſkowych Rzplitey Francuzkiey pod żadnym pretextem, żaden podatek wybierany nie będzie, wyiąwszy w przypadkach wyszczegulnionych w umowie między Rzplitą Francuzką i Rzymſką, a ta oſtatnia obowiązuie się utrzymywać woyſka Francuzkie na iey gruncie będące.

W okolicach *Sinigagiia*, *Fano*, *Ankony* był gwałtowny wicher i ulewa d. 22 Maia, z czego znaczne szkody wynikneły.

W Koleſtwie Neapolitańſkim zatrudniaią się ciągle kompletowaniem woyſka lądowego, ażeby w oznaczoney nowym etatem liczbie, znaydowało się.

Cokolwiek o *Rzymie* z dziennika *Wielanda* (*Nowy Merkury*.)

Nowy Rzym zamienił się w *naynowszy*. Wszyſtko się w nim odmieniło. Nagłe pomięszanie rzeczy i osob naybardziey sobie przeciwnych, iako to: Papiſtow i republikanow, niewoli i wolności, zabobonu i niedowiarſtwa, kapelusza Kardynalſkiego i czapki wolności, sprawiło z razu *chaos*, zaczynaiące się iuż z wolna porządkować a twor nowy codziennie więcey nabiera siły i życia.

Z nowym duchem, ożywiaiącym odrodzonych Rzymian, fizyognomia ich co do piewierżchowności nawet zmieniła się. Nie widać iuż spasłych mnichow, ani żartobliwych abbuśiow. Znikneły czerwone i fioletowe pończochy. Na mieysce smutnych hymnow, wesoła *Karmaniola* i marsz *Marsylſki* na wszyſtkich rozlega się ulicach, zamiaſt żywota świętych i dzieiow o cudach, przedaią teraz na placach publicznych, satyry na Papieża. Ex Xiąże *Colonna*, ktory zeszłego roku regiment ieden przeciw Francuzom własnym kosztem wyſtawił, Xiążęta także *Barberini* i *Doria*, zaciągaią na warty iako prości narodowi żołnierze, pod kommendą krawca iakiego lub szewca, ſtoią na szyldwachu albo patroluią, kiedy prześladowany dawniey *Angelucci* na krześle zasiadł Konsularſkim. Prawdziwy ſtan *Rzymu*, okryty tą komiczną maſką, ieſt smutny. Nadzieia iedynie lepszey przyszłości, koi żal i przykrości. Kommissarze Francuzcy są nienasyceni. Lud nie ma ani energii, ani potrzebnego światła. Pod Papiezkim rządem, mowić głośno, było wyſtępkiem, a utrzymać lud w głupſtwie było polityką Xięży. Niedziw tedy, że dotychczas między wypolerowańszemi nawet, nie znalazł się człowiek z talentami. Większa część osob zoſtaiących na urzędach, mało ma wiadomości, dla tego też wszyſtko robionym ieſt na rozkaz kommendantow Francuzkich. *Trybunat* nayczynnieyszym był dotychczas, a w pierwszym miesiącu, Prezydentem iego był człowiek z energią ex-xiądz *Gagliuffi*. Senat i Kosulowie zupełnie ieszcze pod opieką Francuzką zoſtaią. Między oſtatniemi znayduie się *Visconti*, znany z dzieł swych o ſtarożytnościach i wielkie posiadaiący przymioty.

Markus Aureliusz, ktory dotychczas ozdobą był *Kapitolium*, uſtąpi zapewne swe mieysce zwycięzkiey bogini wolności. Dyrektoryat Francuzki przyrzekł wprawdzie ludowi Rzymſkiemu, iż żadne dzieło kunsztow nie będzie iuż wywożone z *Rzymu*, ale to się podobno do tych tylko dzieł ściąga, ktore pod otwartym ſtoią niebem. Wszyſtkie ſkarby kunsztow z *Villa Albani* są zabrane a Kommissarze Francuzcy uczynią może ieszcze wybor iaki w Museum Kapitolimſkim i bibliotece Watykańſkiey, a podobno i *Markus Aureliusz* poiedzie do *Paryża* na pięknym swym koniu. — Plany Pałacu *Villa Albani* i galeryi na przeciw pałacu w pulcyr-

kul zbudowaney i kunsztom iedynie poświęconey, posłano do *Paryża*, gdzie na polach Elizeyskich podobne dwie budowy na *Musea*, maią bydź zbudowane.

Od granic Austryi 20 Czerwca.

Armia Cesarska od d. 1. Września nowe dostanie mondury. Nosić będzie suknią krotką tak iako Ułani nosili, koloru ciemnobrunatnego, spodnie białe Węgierskie i połbuciki. Zamiast szpady rownie piechota iak iazda, szable mieć będzie. — Kaszkięty officerow sztabowych ozdobione zostaną srebrnemi herbami a Generałow złotemi, tym ostatnim tylko wolno iest nosić haftowany mundur, lecz przepisanym wyżey kroiem. Gen. *Alvinzy* i wielu officerow rożney rangi prezentowało się Cesarzowi w takowych mondurach. W Węgrzech żniwa i winobrania bardzo obfitego spodziewaią się.

Rachuią, że w banku Wiedeńskim sami cudzoziemcy maią 160 milionow ryńskich, będą więc musieli stosownie do nowego prawa o ktorym dawniey donieśliśmy, dać ieszcze w metalowych pieniądzać w ciągu 4. miesięcy 48 milionow ryńskich (192 miliony zł: Polskich.) Szkoda, że żadne pisma publiczne nie donoszą wiele też kraiowe osoby mogą mieć w tym banku, tym sposobem dowiedzielibyśmy się, iak wiele pożyczka takowa przyniesie skarbowi.

Z Frankfortu 12. Czerwca.

W *Rastadt* zrobiono proiekt, ażeby na pamiątke kongressu założyć tam szkołe.

Poseł Cisalpiński Ob: *Melzi d'Erile* ma się udać z *Rastadt* do *Paryża*.

Negocyacya w *Selz* ma mieć w celu. 1) Satysfakcyą za zdarzenie Wiedeńskie, Rzpta Francuzka nie iest ieszcze zupełnie kontenta z oddalenia Barona *Thugut*, gdy teraz znowu tymczasowie iest na czele Departamentu Interessow Zagranicznych i nominacya Hrabiego *Cobenzl* przedtym zdarzeniem nastąpiła. 2) Zniesienie sekwestru dobr emigrantow Niderlandzkich, los tych emigrantow w powszechności, długi Rzpltey Cisalpińskiey i exystencyą Papieża.

Z Hamburga 19 Czerwca.

Dawny Minister Rzpltey Francuzkiey przy miastach Anseatyckich Ob. *Roberjot* wyiechał z tąd wczoray na mieysce swego przeznaczenia, to iest na poselstwo do *Hagi*. — Sekretarz legacyi Ob. *Lemaistre*, będzie tu sprawował urząd Posła, aż do przyiazdu Ob. *Marragon*.

Mianowany Generalnym Konsulem Szwedzkim P. *Sources* d. 11 t. m. patent swoy złożył i w tym charakterze uznany został.

Z Sztokolmu 12 Czerwca.

Krolowa nasza wyiedzie d. 27 do zamku *Drottningholm*, dla przepędzenia tam lata. D. 3 Lipca po ukończeniu rewiow, Krol uda się do wod *Medewi*, a potym przez reszte lata w *Drottningholm* przy swey małżonce mieszkać będzie.

Znany Hrabia *de S. Priest* popłynął ztąd wraz z swoią małżonką do *Rygi*, a potym ma się udać do *Nitawy* do *Ludwika XVIII*.

Z Kopenhagi 10 Czerwca.

Wkrotce tu iest oczekiwana flotta Rossyiska pod kommendą Admirała *Kruse*, ma się składać z 18 liniowych okrętow, druga Rossyiska eskadra od 10 okrętow liniowych i 5 fregat, miała iuż wyiść pod żagle z *Cronstadt* i *Archangelu*.

Ma bydź wkrotce ustanowiona Kommissya, dla roztrząśnienia w iakim sposobie nayznacznieyszy zysk mieć można z węgli ziemnych na wyspie *Bernholm* będących.

Pogłoski o podroży następcy Tronu są wcale niepewne.

Nro 52
DODATEK
DO
GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 29. CZERWCA 1798 R. W PIĄTEK.

Z Londynu 5 Czerwca.

Wczoray przybył tu z Irlandyi kuryer *Wagstaffe* z depeszami do rządu, o ktorych powiadaią, że są nieprzyiemney osnowy.

Poczta z *Waterfort* pod dniem 30 Maia stanęła tu wczoray i przyniosła potwierdzenie smutnych doniesień, że insurgenci w liczbie 7000 ludzi, pobili woyska Krolewskie w Hrabstwie *Wexford*. Rozłożyli się na wzgorkach zwanych *Winegar-Hill* w stanowiskach panuiących nad całą okolicą i czyniących ich Panami całego wspomnionego Hrabstwa. Jakoż powiadaią, że aktualnie nawet zaieli miasto i port *Wexford*. Miasta *Enigscorthy* i *Gorey* są zniszczone. Miasto *Arklow* w Hrabstwie *Wicklow* opanowane zostało przez insurgentow i część iego iest zburzona. Na odgłos ten, część znaczna woyska Krolewskiego z okolic *Dublinu* posłana była przeciw Insurgentom, lecz ci nie czekaiąc iego przybycia, attakowali go i pobili przy *Newtown-Mound* i *Kennedy*. Głoszą, że Kapitan od iezdy zabity, a kilku officerow śmiertelnie zostało ranionych. — Bądź co chce, pewną iest rzeczą, że rebellizanci w południowych Hrabstwach Irlandyi, znaczne otrzymali korzyści. — Woyska Krolewskie szczęśliwsze były w Hrabstwie *Kildare*, gdzie insurgenci, stosownie do listu Xcia *Portland* pisanego do Lorda Maior *Londynu* P. *Anderson*, broń złożyli w liczbie 4,000 a nie 7,000 ludzi, iak z początku głoszono. Pomimo tak zaciętey woyny domowey, nie tracimy ieszcze nadziei, iż środki przedsięwzięte od rządu takiey będą natury, że spokoyność w tym nieszczęśliwym kraiu przywroconą zostanie, iest bowiem teraz myślą rządu, użyć środkow łagodnieyszych i ogłosić amnestyą dla obłąkanego ludu.

Rząd oczekuie co godzina ważnych wiadomości od Lorda *S. Vincent*. Admirał ten ofiarował się attakować flotte Hiszpańską w porcie zewnętrznym *Cadix* i przymusić ią do cofnienia się w port wnętrzny, spodziewaiąc się zniszczyć ią tak, że ią zrobi niezdatną do wyiścia na morze przez całą teraźnieyszą kampanią. Z drugiey strony zapewniaią nas, że na usilne interesowanie się Imperatora Rossyiskiego, W. Mistrz Maltański, gotow iest przyiąć okręty nasze do portu *Malty* nay-większego i naybezpiecznieyszego na morzu śrzodziemnym. Maiąc port takowy, będziemy mogli utrzymywać siłę morską iaką tylko zechcemy, a tym sposobem wniwecz obracać wielkie proiekta Francuzow na tych morzach.

Lordowi *Fitzgerald* i 40tu wspołwinowaycom iego więżonym za zdradę kraiu doniesiono, aby się gotowali do sądu, ktory d. 14 Czerw: ma się rozpocząć. Lord ten niebezpiecznie iest chory, tak dalece, że chirurgowie sądzą, iż rana iego iest śmiertelna. D. 29 Maia testament

swoy podpisał. — Skazany na śmierć *O' Coigley*, za wyiawienia wielkiey wagi, otrzymał pardon, ale ieszcze w więzieniu zostaie.

Z Paryża 13 Czerwca.

Woysko nasze strzegące brzegow morskich od uyścia *Skaldy* aż powyżey *Dunkierki*, składa się z 25,000 ludzi. — W *Nantes* ma być uformowany bank pod tytułem kassy handlowey, do czego nayznacznieysi kupcy przykładaią się. Sama wiadomość o tym, ma iuż pożyteczny wpływ na handel tego miasta.

Zapewniaią, że Dyrektoryat odebrał przez kuryera wiadomość o flocie naszey, datowaną o 10 mil za ostatnim punktem południowym Sardynii, w niey się znayduie, że flotta nigdzie do brzegow nie zawiiała, iż się złączyła z konwoiami z *Genui* i *Civita Vecchia*, żegluga iey spożniona była przez cisze na morzu, co iednak wcale nie szkodziło, owszem dało czas do podzielenia rowniey na okrętach tak woiennych iako transportowych, woyska do wylądowania i maytkow. Ażeby dalszą żegluge przedsięwziąść, oczekiwano tylko na powrot wysłanych statkow na morze, dla zasiągania wiadomości. Nieprzyiaciel nigdzie się nie pokazywał.

Od rządu Hiszpańskiego przybył tu także kuryer z doniesieniem, że eskadra Angielska od 16 tak liniowych okrętow, iako i fregat udała się na morze śrzodziemne. Listy z *Cadix* donoszą, że ta flotta popłynęła d. 25 Maia a d. 26 iuż iey nie można było dostrzedz. Z tego wypada według naydokładnieyszych domysłow, że d. 28 Maia Anglicy byli w oddaleniu 6 dni żeglugi od mieysca, w ktorym się w tymże czasie Francuzi znaydowali. — Przed odebraniem tych wiadomości, ro zmaite tu fałszywe wieści rozgłaszano, wczoray n. p.; że *Gibraltar* wzięty iest przez G. *Baonaparte*. Powodem do tego był artykuł w gazecie z *Toulouse* w treści takowey: „Ostatni kuryer z *Bordeaux* uwiadomił nas, iż kuryer z *Bayonne* przeieżdzał tamtędy do *Paryża* z doniesieniem Dyrektoryatowi o wzięciu *Gibraltaru*. Głoszono nawet szczeguły tego następne.„ *Buonaparte* przebrał część swego woyska w mondury Angielskie (ponsowe) ta udawała bitwe z inną częścią, strzelano z armat nabitych samym prochem, wkrotce potym udaiący się za Anglikow zaczeli się cofać, garnizon *Gibraltaru* uwiedziony tym, port im otworzył, 12,000 grenadyerow Francuzkich opanowawszy fortece, wyrzneło prawdziwych żołnierzy Angielskich &c. — Dzienniki zaś z *Bordeaux* donoszą, że flotta Tulońska zawineła do portu *Malaga* w Hiszpanii, i że się do niey wszystkie okręty Hiszpańskie przyłączyły. — Wielu mniema, że wieści takowe umyślnie są rozsiewane, dla okrycia zasłoną niedościgłą taiemnicy wyprawy. *Redaktor* nic o niey nie pisze (czytelnicy naydokładnieysze maią wiadomości o wspomnionej flocie, pod artykułem od granic Włoskich d. 10 Czerwca.)

Obywatelka *Buonaparte* zostałą w *Tulonie*, słychać, że popłynie z drugą flottą dla widzenia się z swym mężem. Eskadra ta przeznaczona iest, iak wielu utrzymuie do wzięcia Anglikow we dwa ognie, gdyby się za pierwszą uganiali. — Słychać, że Konsul Francuzki do Egiptu przeznaczony, a znayduiący się w *Marsylii*, odebrał rozkaz udać się iak nayprędzey do G. *Buonaparte*.

Niektore dzienniki donoszą, że Ob: *Roberjot* mianowany iest od Dyrektoryatu 3. ministrem pełnomocnym Rzpltey Francuzkiey do *Rastadt*, i że się nayprzod uda do *Paryża* dla odebrania sekretnych

instrukcyi. Zdaie się, dodaią też dzienniki, iż nikt nie będzie mianowany na Ambassade w *Hadze*, dopoki *Roberjot* z *Rastadt* nie powroci. Ob: *Chambigny Aubin* sprawuiący interessa Rzpltey w *Hadze* zostanie tam aż do przyiazdu Ambassadora.

Kapitan *Muskein* przesłał następny rapport z *Havre* pod d. 18 *Prairial* (6 Czerwca) — Dziś o 4tey po południu nieprzyiaciel attakował znowu korwete *le Vesuve* w zamyśle spalenia iey. Jak tylko się zbliżył, baterye nasze zaczeły mocno strzelać. Fregata 1 Angielska uwięzła na piasku, wszystkie armaty nasze na nią ogień swoy obrociły, rownie iak na trzy inne, ktore iey przybyły na pomoc. Forteca *Benzeval* znacznie im także szkodziła. Nieprzyiaciel wysłał 2 inne statki, zapewne dla zwrocenia na nie naszey uwagi, jakoż strzelały dość skutecznie do bateryi w *Benzeval*. Fregata wspomniona połtory godziny została na piasku i zaledwo ią 3 inne uprowadziły, musiały być znacznie od nas uszkodzone, widzieliśmy wiele kul trafiaiących ie. — Dwa statki attakuiąc bateryą przy *Benzeval*, gdy powracały, tak były od 2ch armat trafione, iż ieden z nich zatonął. — Fragaty Angielskie zostawiły 4 kotwice i kilka armat wyrzuciły w morze &c.

Ob. *Garat* na pierwszey audiencyi u Krola Neapolitańskiego, przemowił do niego w następuiącey treści:

Widziałeś W. K. Mość, iż pierwszym przedmiotem poselstwa mego, iest utrzymywanie pokoiu i zaufania wzaiemnego, tak pożytecznych dla obydwoch Narodow. — Zasady Dyrektoryatu Rzeplitey Francuzkiey w związkach z innemi Mocarstwami Europy, są też same, ktore w konstytucyi łączą Francuza z Francuzem, to iest zasady sprawiedliwości. Zdarzenia świetnością swoią sławne w całey Europie, usprawiedliwiaią to swiadectwo oddawane Dyrektoryatowi moiey Rzplitey. Pozwolony pokoy w czasie naywiększey naszey chwały i siły, narodom wystawuiącym zwycięztwu, nie iuż trudności lecz korzyści; nowe przymierza zawarte z Mocarstwami nawet, ugruntowanemi na zasadach nieprzyiaznych rządowi republikanckiemu, i ta wielka tolerancya polityczna, to zaręczenie pokoiu, dla teraznieyszego pokolenia Europy, poświęcone samą konstytucyą, ktora na zawsze zabezpieczyła od wszelkich wypadkow nowy system towarzyski Francyi — taki iest charakter nowego rządu Francyi. Rzecz naturalna, że wszystkie Mocarstwa umieiąc szacować i poważać cnoty tak pożyteczne dla ziemi, nakłaniane tym były do pokoiu z Francyą, a tym samym i W. K. Mość musiałeś bydź iednym z naypierwszych do żądania iego z Rzplitą.... Dyrektoryat nie chce w samym tylko pokoiu żyć z W. K. Mością, lecz wzywa go do połączeni przez wszystkie związki przyiaźni, ludu ktorym rządzisz, z ludem, ktorego on wykonywa prawa. Rownie między narodami iako i osobami prywatnemi z przyiaźni wypada wolność zamiany wzaiemney, posiadanych własności. Po traktatach łączących W. K. Mość z Rzplitą, nastąpią bez wątpienia, stosownie do życzeń Dyrektoryatu, traktaty ułatwiaiące między 2ma ludami udzielanie sobie wzaiemnych bogactw. Swiatła polityka doradza to zrobić, a przyrodzenie stawiaiąc dwa kraie nad brzegami iednegoż morza, rozkazuie....

Z Bruxelli 12 Czerwca.

W naszych Departamentach woysko Francuzkie w znacznym iest poruszeniu, naywiększa część zmierza ku brzegom morskim i Flandryi Hollenderskiey. Wielką ilość ammunicyi i artylleryi sprowadzaią z *Antwerpii*. Przygotowania do

wyprawy przeciw Anglii znowu się w naszych portach rozpoczęły.

Nieprzyiaciel ciągle krąży przy *Ostendzie* i uyściu *Skaldy*. — Eskadra iego na morzu północnym podzieliła się na 2 części, iedna z nich widziana była w tych dniach przy uyściu *Mozy*. — Anglicy zabrali nam kilka statkow, między niemi była brygga uzbroiona, ta broniła się iak naywaleczniey.

Turczyn ieden kupił kościoł parafialny w *Bruxelli*, rozumiano, że go chce zamienić na Meczet, lecz go rozebrać zamyśla.

Z Bazylei 13 Czerwca.

Ob. *Frey* dawniey Minister nasz w *Paryżu*, dziś tu z *Arau* przybył.

Woysko Francuzkie przechodzi ciągle przez *Lausanne*, udaiąc się do Włoch. W kantonie *Zurich* naywiększa się siła Francuzow znayduie, rownie iako w *Zug*, kraiu *S. Galla*, w części kantonu *Schwitz*, i w woytostwach wolnych: w *Argau*, kantonach *Solothurn*, *Schafhausen* i *Bazylei* w nie wielkiey są liczbie, w mieście *Lucern*, iest także garnizon Francuzki, lecz nie w kantonie.

Z Rastadt 15 Czerwca.

O negocyacyi w *Selz*, tyle tylko z pewnością powiedzieć można, że konferencye się odprawiaią.

Z *Strazburga* donoszą, że tam spodziewany iest korpus od 20 do 24,000 woyska, maiący się udać w gorę *Renu*.

Dnia 16 Czewca.

Deputacya Rzeszy odprawiała dziś sessyą, na ktorey Minister Moguncki doniosł, że Ob: *Jean Debrie* legitymował się dniem wprzody u niego, rownie iako i u Cesarskiego Ministra.

Hrabia *Cobenzl* dziś z *Selz* powrocił. — Spodziewany tu iest Minister Rzepltey Helwetow. Hrabia *Metternich* powrocił z *Freyburga*.

Z Kolonii 16 Czerwca.

Ob. *Rudler* znayduie się teraz w *Akwizgranie*. Wydał niedawno wyrok nakazuiący ogłoszenie w 4 nowych departamentach praw człowieka, i konstytucyi roku 3go. W każdey parafii maią bydź czytane. Te tylko artykuły konstytucyi ściągaią się do tego kraiu, ktore w nim przez Kommissarza były wprowadzone.

Z Florencyi 4. Czerwca.

Listy z *Liworno* zapewniaią, że flotta *Tulońska* popłyneła ku przesmykowi dzielącemu Włochy od Sycylii. — Głoszą, iż Papież przyiął wezwanie Krola Katolickiego i że wkrotce uda się do Hiszpanii.

Z Bononii 6. Czerwca.

Zapewniaią, że flotta Tulońska popłyneła prosto ku Malcie. — Z powodu zaszłey kłotni na teatrze między niektoremi woyskowemi Francuzkiemi i Obywatelami, Ob: *Roustelet* kommendant miasta zabronił wszystkim woyskowym bywać na teatrze z bronią, a mieszkańcom tuteyszym z trzcinami.

Z Mediolanu 7. Czerwca.

Z Francyi i Szwaycaryi wiele tu Francuzkiego woyska przymarszerowało zmierzaiąc do kraiu Rzymskiego, dla zastąpienia woysk, ktore wsiadły na okręty. Z *Bononii* donoszą, że w *Romanii*, a mianowicie w *Forli* i *Forlimpopoli* rozruchy wybuchneły. — Na żądanie Ob: *Trouvé* Ministra Rzpltey Francuzkiey, emigranci Francuzcy w kraiach Cisalpińskich znayduiący się, są wyszukiwani. Znaczna iuż liczba klasztorow i zgromadzeń duchownych iest tu skassowana. Klasztory w *Bononii*, *Modenie* i *Reggio* tegoż doświadczyły losu. Dobra ich na skarb narodu są sekwestrowane. — Ratyfikacya aliansu naszego z Francyą, we wszystkich twierdzach Rzpltey naszey, ogłoszona będzie

ludowi, trzykrotnym z armat wyſtrzałem.

W *Rzymie* zaczęto d. 1. t. m. sprzedaż dobr należących do zakonu Maltańſkiego. Dobra Jezuitow będą także sprzedane.—Wszyscy mieszkańcy *Rzymu* połowe sreber swych pożyczyć maią ſkarbowi, otrzymaią za nie rewersa, ktore w podatkach przyimowane będą. — Podług innego urządzenia, wszelkie beneficia duchowne (wyiąwszy Plebanie) ſkoro zawakuią, przyłączone będą do massy dobr narodowych.

Z Wenecyi 8. Czerwca.

Cesarz nie uznawszy ieszcze Rzpltey Cisalpińſkiey, Konsul iey tu znayduiący się otrzymał rozkaz oddalenia się. — Na mieysce Konsula Francuzkiego, ktory niedawno z *Trieſtu* wyiechał, Ob: *Framery* nominowany zoſt.ł.

Stosownie do liſtow z *Konſtantynopola* pod datą 1. Maia, eſkadra Rossyiſka, ktora z portow *Krymu* wyszła na morze, ſkłada się z 12tu liniowych okrętow, 14. fregat i 60. galer z woyſkiem do lądowania. Rossya będąc w dobrym porozumieniu z Portą Ottomańſką, domyślaią się więc, że ta siła przeznaczona ieſt na morze śrzodziemne. Liſty wspomnione dodaią, że w *Chersonie* około uzbroienia drugiey eſkadry zatrudniaią się.

Z Cadix 25 Maia.

Anglicy ciągle port nasz blokuią, wczoray wzmocnieni zoſtali przez 10 woiennych okrętow.

Z Madrytu 28 Maia.

Pożyczka 3ch milionow w Hollandyi nie przyidzie podobno do ſkutku. — Xiąże pokoiu ieſt ieszcze u dworu, nie zdaie się iednak, ażeby miał towarzyszyć familii Krolewſkiey w podroży iey do *S. Ildefonse.*

Publicandum.

J. K. Mci do uregulowania Zydostwa tuteyſzego nayłaskawiey wyznaczona Kommiſsya. Publiczności tuteyſzey osobliwie zaś Zydom tu znayduiącym się dla wiadomości i przestrogi oznaymuie co następuie: 1) Iż na fundamencie Naywyższego Krolewskiego rozkazu gabinetowego d. 7. Marca a. c. wſzyscy po 9. Stycznia 1796. R. tu zaſzli Zydzi bez rożnicy osoby i względu na ich maiątek i ſposob do życia, tu daley cierpieni nie będą i niezwłocznie z Miasta ustąpić muſzą; tudzież że z Zydow przedtym Terminem ieſzcze, tu iuż zamieſzkałych, tylko ci cierpieni bydź maią, ktorzy co do rodzaiu żywienia się i stanu maiątku podług przepisow w tym razie ustanowionych, do tego kwalifikować się mogą. — 2) Kommiſsya obrała dla każdego Cyrkułu miasta Deputowanych, ktorzy czas bawienia czyli pomieſzkania, ſposob do życia i stan maiątku każdego Zyda roztrząsać będą i dzieło to ſwoie niezwłocznie rozpoczną. — 3) Każdy tu się bawiący Zyd obowiązany iest na każde zawołanie stawić sie przed temiż Deputowanemi, tey Indagacyi się poddać a razem sumiennie wyznać. Czy i gdzie oprocz Warſzawy, bądź w kraiach J. K. Mci bądź za granicą osiadłym iest? ktoby zaś temu rozkazowi zadosyc nie uczynił i albo się wcale nie stawił lub fałſzywą i niedostateczną uczynił relacyą, takowego nietylko nayſurowsze ukaranie ale niezwłoczne wygnanie z miasta czeka, choćby okoliczności iego tyczące sie na dalsze onego cierpienie dozwalały. — 4) Mimo że podług §. 1. oddalenie Zydow do dalſzey Tollerancyi Prawo utracaiących natychmiast uskutecznione bydź ma, przecież dla zapobieżenia użalaniom się nad ſurowym z niemi postępowaniem, każdemu Zydowi miasto opuścić maiącemu Termin dogodny, w ktorym z miasta wyiść ma naznaczony i oznaymiony będzie, ktoren atoli zachować powinien, w przeciwnym bowiem razie, gdyby po upłynieniu onego ieszcze zdybanym został, pod należytym konwoiem przez granicę transportowanym będzie. — Zydzi do ustąpienia z miasta wskazani mogą do mieysca urodzenia ſwego powrocić, z ktorego powodu na rozkaz Nayśnieyszey Krolewskiey Kamery Woienney i Ekonomiczney wſzystkie respective Magistratury i Juryzdykcye mieyſcowe przez Konsyliarzow Ziemskich i Celnych czyli Land i Steuerratow z ostrzeżeniem wypełnienia wſzelkich przepisow Generalnego urządzenia Zydostwa dla Prus Południowych i Nowo-wschodnich d. 17. Kwietnia 1797. R. do przyięcia ich zlecenie odebrały. — Dla bezpiecznieyſzego wſzędzie przepuſzczenia, każdy takowy Zyd od podpisaney Kommiſsyi zawiadczenie, a od Prześwietney Dyrekcyi Policyi zaś Paſzport dostanie, ktore 3. dni przed ſwoim wyiściem od teyże Dyrekcyi Policyi odebrać może. — 5) Do 1go Października r. b. wſzyscy

Żydzi, ktorzy tu daley cierpieni bydź nie maią, miasto opuszczą ponieważ po tym czasie w żadnym razie, exkuza bądź iaka chce, przyiętą nie będzie. — 6) Co tydzień Publiczności specyfikacya imion Zydow do opuszczenia miasta wskazanych z oznaczeniem Terminu, w ktorym wyiść maią, przez przybicie podana będzie, każdy zatym Gospodarz Zydowski do ustąpienia z miasta przeznaczony, powinien z Familią swoią interessa swoie tak ułożyć, aby na naznaczonym Terminie niezawodnie miasto porzucić mogł, w przeciwnym bowiem razie niech sobie sam przypisze, kiedy podług § 4. zagrożona transportacya za granicę na nim do skutku przyprowadzoną zostanie. — 7) Każdy Possessor domu Komornik i Zyd tu mieszkaiący ostrzega się. Aby żadnego do opuszczenia miasta wskazanego a do powszechney wiadomości podanego Zyda, po upłynieniu Terminu ustanowionego w domu i pomieszkaniu swoim nie cierpiał a tym mniey sekretnie przechowywął albo w interessa iakie z nim się wdawał, gdy takowy przestępca nietylko u Zwierzchności swoiey dla ukarania zaskarżonym ale nadto ieszcze za szkodę z tego postępku wynikaiącą odpowiadać będzie. — 8) Intendantury Zydowskie maią zlecenie, Zydom do ustąpienia z miasta przeznaczonym, po upłynionym Terminie żadnego więcey nie dawać biletu Tolerancyi, a gdy tym sposobem, ich uchronienie gdyby się odważyli tu dłużey zabawić, długo ukrytym zostać nie może zwłaszcza że z strony Urzędu Policyi na ich baczne dawać się będzie oko, za tym każdy Zyd ma się do tego stosować i wszelkich szkody i straty się wystrzegać. Zeby zaś nikt się niewiadomością exkuzować nie potrafił, Obwieszczenie te, oprocz Publikacyi przez publiczne Pisma i Gazety na wszystkich mieyscach publicznych w Cyrkułach miasta przybite i Zydom przez ich starszych do wiadomości podane będzie. — Działo się w Warszawie dnia 15. Czerwca 1798. roku. — J. K. Mci do uregulowania Zydostwa tuteyszego nayłaskawiey wyznaczona Kommissya. Helwing. Jacobi.

Citatio Edictalis.

Von der Königlich Südpreussischen Regierung hieselbst wird der Musikus Friedrich auf Ansuchen seiner Ehefrau Maria Louisa Friedrich geborne Stürmer hiermit dergestallt öffentlich vorgeladen, dass er sich binnen 3. Monathen und spätestens in dem auf den 28. Julius c. vormittags um 10. Uhr in dem Landes Collegien Hause hieselbst anberaumten praejudical Termine vor dem Regierungs Rath Marggraf persönlich oder durch einen Mandatarium gestelle, auf die Ehescheidungs klage antworte und die Instruction der Sache, im Fall seines ungehorsamen Ausbleibens aber gewärtigen solle, dass er des angeschuldigten Ehebruchs für geständig geachtet, und sowohl auf die Trennung der Ehe, als auch auf die Strafe der Ehescheidung gegen ihn in contumaciam erkannt werden wird. Warschau den 16. Märtz 1798. — Königl: Südpreus: Regierung.

Avertissement.

Da das zum Nachlass des hieselbst verstorbenen Banquier Peter Blanc gehörige Mobiliar Vermögen, bestehend in Gold und Silbergeschirr Porcellain, Fayance, Gläser, zinn, Kupfer, Metall, Messing, Blech, Eisen, Leinen zeug, Betten, Meublen, Hausgeräth, Kleidern, Wagen und Geschirr; allerhand Vorrath zum Gebrauch, Gemählden, Kupferstichen und Büchern, öffentlich verauctionirt, und damit auf den 27. August c. der Anfang gemacht, und an den folgenden Tagen, mit Ausschlus der Sonntage, fortgefahren werden soll; so werden sämtliche Kauflustige hierdurch eingeladen, sich an den festgesetzten Tagen jedesmal Nachmittags praecise um 2, Uhr, im Blancschen Palais auf der Senatoren Strasse lub Nro 461. einzufinden, und zu gewärtigen, dass allemal dem Meistbietenden der zuschlag gegen gleich baare Bezahlung im Preussischen Cassen Courant oder Vergütigung des Agio geschehen soll. Wer aber unter legaler Sicherheit nicht gleich baare zahlung leistet, der muss sich gefallen lassen, die Copialien für die Rechnungen und Aufszüge, und die Botengebüren für Einziehung der Gelder zu bezahlen. Zugleich wird auch bekannt gemacht, dass von den Gemählden, Kupferstichen und Büchern, ein besonderes Verzeichnis

Gdy ruchomości do maiątku po niegdy Piotrze Blanku Bankierze Warszawskim pozostałego należące iako to: Złoto, Srebro, Porcelana, Faians, Szkło, Cyna, Miedź, Metal, Mosiądz, Blacha, Zelazo, Bielizna, Posciel, Meble, sprzęty domowe, suknie, Powozy i zaprzęgi, rożne rzeczy do używania; Tablatury malarskie, Kopersztychy i Xiążki przez publiczną Aukcyą sprzedane bydź maią, ktora na dniu 27. Sierpnia roku bieżącego zaczynać się i ciągle dni następuiących (wyiąwszy Niedziel) kontynuować się będzie. Przeto obwieszczaią się wszyscy takowego Kupna sobie życzący, aby w dniach oznaczonych każdego po południu punktualnie o godzinie drugiey w Pałacu Blankowskim przy ulicy Senatorskiey pod Nrem 461. sytuowanym znaydowali się i pewnemi byli, że każdego razu na rzecz więcey dawaiącego za poprzedzaiącą w Monecie Courant Pruskiey gotową zapłatą, lub bonifikowanym Agio przybito będzie. Kto zaś maiąc za sobą prawne zaręczenie natychmiast gotowizny płacić nie będzie, takowy Copialia za Rachunki i Extrakty oraz należytość słudze sądowemu za odbieranie pieniędzy zapłacić iest obowiązanym. Donosi się przytym, że Tablatur Malarskich, Kopersztychow i Xiążek osobna

abgedrukt ist, und sowohl bey den Curatoren, der Blancſchen Maſse Herrn Justiz Commiſsarius Kletke und Kaufmann Paſchke, als in der Justiz Magistrats Registratur täglich eingeſehen werden kann. Warſchau den 25. May 1798. — Königl: Preuſs: Justiz Magistrat.

ſpecyfikacya wydrukowaną będzie i tak u Kuratorow Maſsy Blankowskiey JPP. Justiz Kommiſsarza Kletke i Kupca Paschke, iako też w Registraturze tuteyſzego Magistratu Sprawiedliwości codziennie przeyrzaną bydź może. W Warſzawie dnia 25 Maia 1798. — Krolewsko-Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Citatio Edictalis.

Nachdem im Jahr 1787. über das Vermögen des damals zu Pilica wohnenden Grafen Carl v. Weſsel Concurſus Creditorum eröffnet, und nunmehro von Uns der offene Arrest verhängt worden, so ist Behufs der Forsetzung dieſes Concurses vor dem ernannten Deputato dem Regierungs Rath Merkel auf den 29. August früh um 8. Uhr ein Connotations Termin anberaumt worden. Es werden daher alle und jede welche an die Maſse des nur gedachten in Conzurs verfallenen Graffen Carl v. Weſsel aus irgend einem rechtlichen Grunde Anſprüche zu haben vermeinen, hierdurch öffentlich vorgeladen und ihnen aufgegeben, in dem vorgedachten Termin auf dem hiesigen Regierungs Hause entweder in Person oder durch einen zuläſsigen mit gesetzlicher Vollmacht und hinreichender Information verſehenen Mandatarium, wozu ihnen die hiesigen Justiz Commiſsarien Lucas, Grimm, Rosdeutscher und Skrzentwa in Vorschlag gebracht werden zu erscheinen, ihre Forderungen bestimmt anzugeben, die darüber sprechende Documente und Urkunden mit zur Stelle zu bringen, solche überhaupt gehörig zu verificiren, und sich zugleich über die dem Cridario zu bewilligende Competenz, so wie über die Beybehaltung des intermistice bestellten Interims Curatoris und Contradictoris des Criminal Rath Mondro und das demselben zu accordirende Honorarium zu erklären. Hierbey wird denselben zugleich eröffnet, daſs zwar nach dem aufgenommenen Inventario der Betrag der Activ-Maſse sich auf 420,294. fl: 12. gr: und der Betrag der Paſsiv maſse auf 276,398. fl: 5. gr: Pohl: beläuft, das indeſsen erstere zum Theil auf unsichern Activis beruht und leztere auch nicht vollständig ausgemittelt zu ſein ſcheint. Diejenigen Gläubiger nun welche in diesem Termin gänzlich auſsenbleiben, und ihre Forderungen auch nicht wenigstens ſchriftlich anmelden, haben ohnfehlbar zu gewärtigen, daſs sie mit ihren Forderungen an die Maſse, zum Besten der übrigen Gläubiger praecludirt, and an dasjenige, was nach Befriedigung sämtlicher sich gemeldeten Gläubiger übrig bleiben möchte, verwiesen werden ſollen. Wornach sich ein jeder zu achten hat. Gegeben Peterkau den 30. Januar 1798. — Königl: Süd-Preuſs: Regierung.

Gdy Zbieg Wierzycieli w R. 1787. na maiątku Grafa Wesla nańenczas w Pilicy mieszkaiącego otwarty a przez Areszt publiczny włożony. Przeto do popierania dalſzego Konkursu Termin przed Deputat: Konsyl: Merkel na dzień 29. Augusta o 8. z rana wyznaczony, na ktory maiących do maiątku rzeczonego Grafa Wesla pod konkurs podpadłego iakiegokolwiek Prawa i pretensye publicznie zapozywamy, nakazuiąc aby sie na wyżey wyrażonym terminie oſobiście lub przez Plenipotentow, ktorych Prawo dozwala Plenipotencyą urzedowną i zupełną informacyą opatrzonych, za ktorych się tuteysi Justiz Kommiſsarze Lucas, Grymm, Rozdeutczer i Skrzętwa proponuią stawili, pretensye swoie dowodnie podali, dowody oryginalnie złożyli i pretensye usprawiedliwili, oraz wględem wyznaczenia kwoty Krydaryuszowi na utrzymanie i utrzymanie Intermistice tymczasem wyznaczonego Kuratora i Kontradyktora Maſsy Kryminal: Konsyl: Mondro i wyznaczyć iemu mianego Honorarium oświadczyli się. Podaie się oraz do wiadomości, iż podług ſpisanego inwentarza massa maiątku 420,294. zł: gr: 12. Pol. Dług zaś tylko 276,398. zł: gr: 5. wynosi, lecz maſsa po części na pewnych ſummach nie zasadzą się, a długi ieszcze nie wszystkie bydź odkryte zdaią się. Wierzyciele zaś ktorzyby się na tymże Terminie wcale stawić i pretensyi ſwych przynaymniey piſownie nadgłosić nie mieli, ſpodziewać się mogą, że zupełnie uchyleni zostaną i do tego tylko co po zaspokoieniu tych, ktorzy ſwe pretensye likwidowali zostanie odesłani będą; do czego się każdemu stosować należy. Dan w Piotrkowie d. 30. Januarii 1798. — Krol: Południ: Pruſs Regencya,

Edictal Citation.

Vor dem Magistrat der Königl: Ost-Preuſsischen Stadt Mohrungen werden folgende Verschollenen. Der Tischler Gottfried Amenda und Tischler Johan Jacob Amenda deren Vermögen 72. Rtlr;

64. gr: 15. den: beträgt. Der Kauf Gesell Johann Gottlieb Richter defsen Vermogen in 99. Rtl: 52. gr: 3. den: bestehet. Der Drechfsler Gesell Christoph Carl Schraeter welcher ein Vermögen von 8. Rthlr: 86, gr: hat. Der Schu-Macher Gesell Gotthilf Tolckmett, defsen Vermögen in 8. Rthlr 70. gr: besteht. Die Lovisa Dorothea Poerschkin geb: Eberlengen für welche 1. Rthlr: 84. gr: in deposito sind. Auf den rechtlich fundirten Antrag ihrer Curatoren und resp: Verwandten edictaliter citirt—in dem auf den 31. Decbr: d. J. angesetzten Termin vor uns zu erscheinen oder bis dahin schriftliche Nachricht von ihrem Leben und Aufenthalt zu ertheilen und wegen Verabfolgung ihres Vemögens weitere Anwiesung zu erwarten. Gleiche Vorladung erhalten hiermit die von vorgenannten Verschollenen etwa zurückgelafsenen uns unbekannten Erben und Erbnehmer. Solten nun weder die Verschollenen noch deren unbekannte Erben in dem Edictal Termin erscheinen auch keine Nachricht von ihrem Daseyn und Aufenthalt ertheilen, so werden die erstern für todt erklärt, letztere aber mit ihren Ansprüchen an das Vermögen Derselben praecludirt und solches resp. den sich legitimirenden bekanten Erben oder in deren Ermangelung dem Fisco adiudicirt werden. Mohrungen d. 6. Märtz 1798. Bürger Meistern und Rath.

Obwieszczenie.

Ponieważ Rewers fantowy przez Lombard tuteyfzy dnia 13. Styczn: R. t. na dwa Zegarki złote pod Num: A. 52. wydany, zastawicielowi zginął; Zaczym przez Obwiefzezenia na drzwiach Starego Miasta, i Lombardu przybite, wfzystkich tych. ktorzyby do namienionego Rewersu iakie Prawo mieć rozumieli zapozywamy, ażeby się w przeciągu 6. Niedziel, a naydaley aż do 11. Sierpnia r. t. u Dyrekcyi Lombardu meldowali i Prawo fwoie do namienionego Rewerfu okazali: ponieważ w przeciwnym przypadku Rewers takowy za nieważny uznany, i fanty zastawicielowi melduiącemu się wydane zostaną. Dan w Warfzawie d. 13. Czerwca 1798. R. — Magistrat J. K. Mości Miasta Warfzawy.

Podaie się do wiadomości publiczney, iż na początku przyfzłego miesiąca Lipca wychodzić zacznie pismo peryodyczne „ Co Tydzień," dzieło X. A. G. — Każdy numer drukowany będzie in 4to na dobrym papierze i w druku wyraźnym. Prenumerata roczna iest 2. dukaty. Maiący ochotę do abonowania mogą się zgłosić do niżey podpifaney Drukarni, lub do tuteyfzego Krolewskiego Pocztamtu. Dla zagranicznych przyimuią prenumeratę następuiące ksiegarnie: W Krakowie Gaertner. We Lwowie Pfaff. W Warfzawie Wdowa Netto. W Wilnie Bufzkiewicz. W Grodnie Bielski. W Białymstoku Kanter. Tudzież wfzyskie Pocztamty. — W Poznaniu dnia 2. Czerwca 1798. w Drukarni Deckera i Kompanii.

Auction.

Den 9ten Julii c. Nachmittags um 3. Uhr foll der Nachlafs des hieselbst verstorbenen Regierungs Canzley Inspectoris Kaliski bestehend in Kleidungs stücken, Betten und einigem Hausgeräth in dem hiesigen Landes Collegien Hause gegen gleich baare Bezahlung in Courant an den meistbietenden öffentlich verkauft werden. Bey dieser Auction kommen noch verschiedene Sachen und unter andern ein goldenes mit brillanten beseztes Maltheser Ritter kreutz zum Verkauf mit vor.

Dnia 9. Julii cur: o godzinie 3. po południu będzie sprzedawany Maiątek po śmierci Kaliskiego Kancellaryi Inspektora tuteyszey Regencyi pozostały z fukien, pościeli i innych domowych fprzętow składaiący się w Rezydencyi tuteyszey kraiowey Regencyi za gotowe pieniądze w grubey monecie więcey daiącemu przez publiczną Aukcyą. Na teyże Aukcyi będą sprzedawane i inne rozmaite rzeczy, a między innemi Krzyż Maltański brylantami osadzony.

Es foll in Termino den 6ten Julius Nachmittags um 3. Uhr coram Deputato Herrn Justiz Rath Schröder im Jacobsonschen Hause auf der Lösche eine zweysitzige Kutsche mit eisernen Axen und Bäumen eine Häch selbank einige beschlagne Wagenräder öffentlich an den Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung in preus: Courant verauctioniret werden, welches kauflustigen hiedurch nachrichtlich bekannt gemacht wird.

Na dniu 6. Lipca po południu o godzinie 3ciey w Kamienicy Jakubfonowskiey na Lesznie odbywać się będzie Aukcya, Kareta podwoyna na żelaznych osiach i Rysorach, Lada do Sieczki i kilka koł do Poiazdu, ktore za gotowe pieniądze w monecie Courant fprzedane będą, o ktorey to odbywać się maiącey Aukcyi, Amatorowie uwiadomiaią się.

Dnia 13. t. m. zgubiła pewna osoba Skrypt na fummę czerw: zł: 70. na Imię W. Kamińskiego Szambelana J. K. Mci a przez tego adrefsowany, a przez W. Ciefzkowskiego w Grodnie w R. 1793. na Papierze prostym podpisany, ktoby onego znalazł lub wiadomości pobrał, niech raczy dać znać do W. Gorskiego Szambelana J. K. Mci mieszkaiącego na Podwalu w Kamienicy XX. Bazylianow za co przyzwoitą nadgrodę odbierze.